

Osnovna škola	Klinča Sela
Nastavni predmet	Katolički vjeronauk
Vjeroučitelj	Josip Kunac, <i>prof.</i>
Razredni odjel	6. razred
Redni broj pripreme	29.
Nastavna cjelina / tema	IV. CRKVA TIJEKOM POVIJESTI
Nastavna jedinica / podtema	1. Slobodni za naviještanje Evanđelja I.

Odgojno-obrazovni ishodi učenja:

OŠ KV B.6.3. Učenik otkriva u Božjoj riječi, sakramentima i životu Crkve njezino božansko i ljudsko poslanje, različite darove i službe te Marijino posebno mjesto u Crkvi.

OŠ KV D.6.1. Učenik opisuje poslanje biskupa i svećenika, redovnica i redovnika te vjernika laika u Crkvi.

OŠ KV D.6.1. Učenik navodi primjere kršćanskoga djelovanja u društvu.

Ključni pojmovi	Milanski edikt, 313., 395., 476., srednji vijek, 1492., evangelizacija, misionari, sv. Benedikt, benediktinci, Ćiril i Metod
Središnje / problemsko pitanje	Kako je Crkva u promijenjenoj Europi nastavila naviještati Evanđelje novim narodima?
Nastavne metode	razgovor, vodič slaganja prije i poslije čitanja, rad na vremenskoj crti, uspoređivanje, uzročno-posljedično povezivanje, suradničko učenje, analiza umjetničkoga djela, crtanje bojicama, poučna priča, formativna provjera
Oblici rada	frontalni rad, individualni rad, rad u paru, rad u skupinama
Nastavna sredstva	udžbenik, str. 34–35, radna bilježnica, str. 50, digitalni udžbenik, bilježnica, karta seobe naroda, reprodukcija Otona Ivekovića, radni predlošci, projektor / pametna ploča, papir i bojice
Međupredmetne poveznice	Učiti kako učiti – izdvajanje važnih podataka i vremensko povezivanje; Hrvatski jezik – čitanje, sažimanje i kratko izlaganje; Likovna kultura – analiza reprodukcije i likovno izražavanje; Poduzetništvo – planiranje i suradnja u skupini.

Vrednovanje:

Vrednovanje za učenje: odgovori tijekom obrade teksta, povezivanje datuma i događaja, obrazlaganje u skupnim i parnim aktivnostima te formativna provjera.

Vrednovanje kao učenje: samovrednovanje metodom semafora razumijevanja.

Vrednovanje naučenoga: formalno brojčano vrednovanje nije predviđeno.

TIJEK NASTAVNOGA SATA

I. UVODNI DIO – DOŽIVI (približno 7–10 minuta)

Uvodna molitva:

Oče naš...

ili:

Gospodine Isuse, Ti šalješ svoje učenike svim narodima. Daj nam otvoreno srce za ljude koji su drukčiji od nas i pomoz nam razumjeti kako se Radosna vijest može prenositi riječju, primjerom, učenjem i služenjem. Amen.

Alternativa: Vjeroučitelj će pročitati Isusove riječi: „Pođite dakle i učinite mojim učenicima sve narode...” (Mt 28,19). Učenici će nakon kratke tišine u sebi ponoviti riječ „pođite”.

Povezivanje s prethodnim satom / pregled domaće zadaće:

Učenici daju vjeroučitelju na uvid domaću zadaću od prošloga susreta:

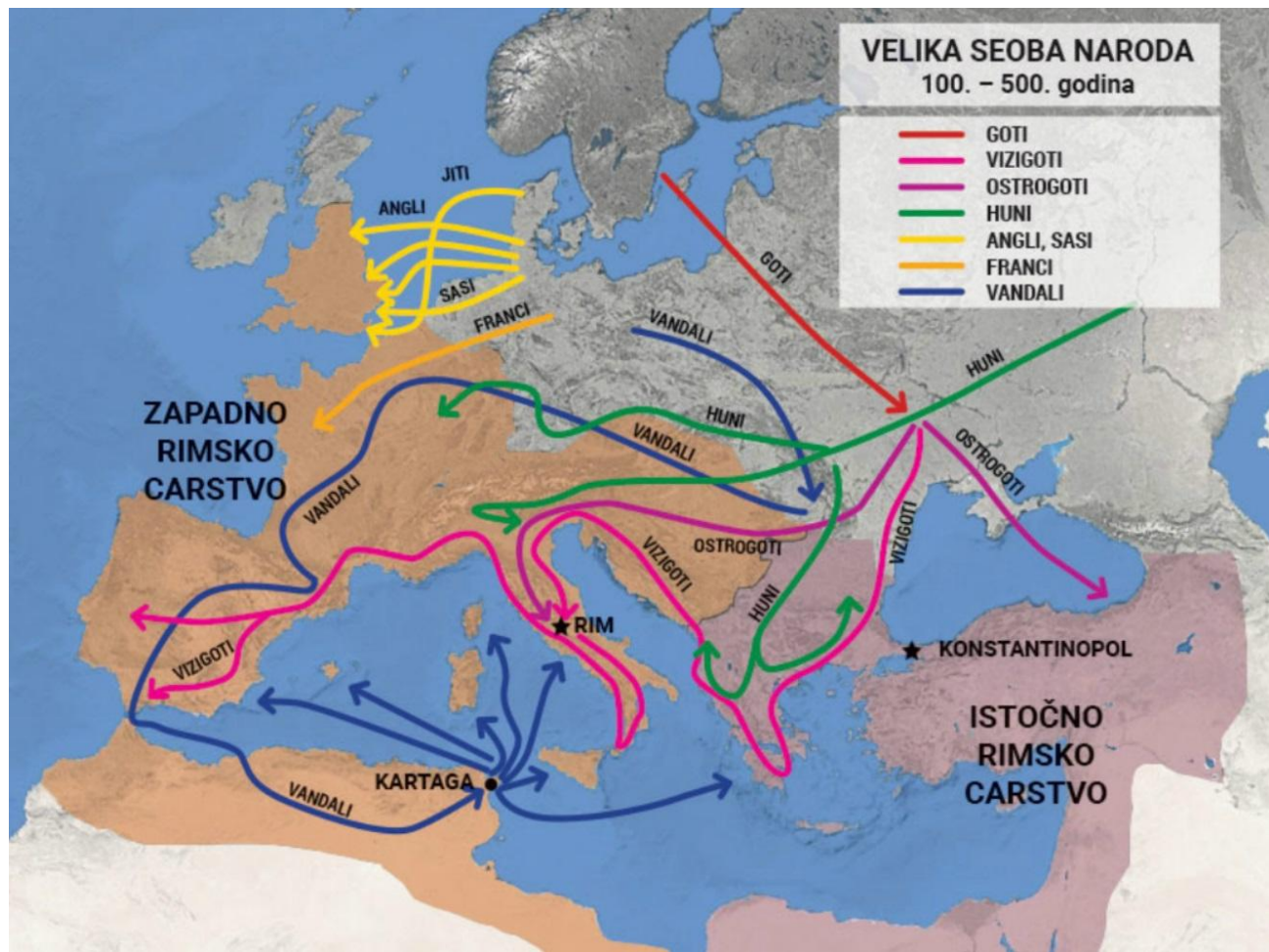
„Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 48.”

Ili:

„Učenici će u bilježnicu nacrtati malu umnu mapu „CRKVA – TO SMO MI?” s najmanje osam pojmova: CRKVA, DUH SVETI, PAPA, SVETI RED, REDOVNIŠTVO, LAICI, DOŠAŠĆE i BOŽIĆ. Povezuju ih strelicama i uz dvije veze pišu kratko objašnjenje.”

Motivacija:

Učenici će bez prethodnoga objašnjenja promotriti kartu velike seobe naroda. Najprije će svatko odabrati jednu strelicu i pokušati opisati odakle narod dolazi i kamo se kreće. Zatim će u paru usporediti opažanja.

Karta velike seobe naroda, digitalni udžbenik, str. 34.

Razgovor:

- Što na karti najprije privlači pozornost? (Mnoge strelice i smjerovi kretanja naroda.)
- Koja dva dijela Rimskog Carstva uočavaš? (Zapadno i Istočno Rimsko Carstvo.)
- Što bi se moglo dogoditi s načinom života kada se na velikom prostoru nastane novi narodi? (Mijenjaju se odnosi, jezici, vlast i kultura.)
- Koji novi zadatak time nastaje za Crkvu? (Pronaći način kako novim narodima navijestiti Evanđelje.)

Najava teme i središnjega pitanja:

Danas upoznajemo početak novoga povijesnog razdoblja i način na koji je Crkva u njemu nastavila svoje poslanje. Posebno ćemo uočiti važnost evangelizacije, misionara, sv. Benedikta i slavenskih misionara. Istraživat ćemo: Kako je Crkva u promijenjenoj Europi nastavila naviještati Evanđelje novim narodima?

II. SREDIŠNJI DIO – OTKRIJ I POVEŽI (približno 27–30 minuta)

Napomena o izboru aktivnosti: Aktivnosti u nastavku predstavljaju prijedloge i mogućnosti izbora. Nije predviđeno da se sve provedu u jednom nastavnom satu. Vjeroučitelj odabire aktivnosti prema odgojno-obrazovnim ishodima, raspoloživom vremenu, osobitostima razreda, dostupnoj opremi i potrebama učenika.

Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja (individualni rad, rad u paru i frontalna provjera, 12 minuta)

Učenici će prije čitanja označiti slažu li se ili ne slažu sa šest tvrdnji. Zatim će pročitati tekst „Slobodni za naviještanje Evanđelja“, udžbenik, str. 34–35, i nakon čitanja ponovno procijeniti iste tvrdnje. U paru će obrazložiti dvije tvrdnje kod kojih su promijenili mišljenje.

Rješenje: 1. N; 2. T; 3. T; 4. N; 5. T; 6. T.

Radni predložak:

TVRDNJA	PRIJE	POSLIJE
1. Kršćani su slobodu dobili tek nakon propasti Zapadnoga Rimskog Carstva.	T / N	T / N
2. Rimsko Carstvo podijelilo se 395. godine.	T / N	T / N
3. Propast Zapadnoga Rimskog Carstva 476. označava početak srednjega vijeka.	T / N	T / N
4. Evangelizacija Europe završila je u jednoj godini.	T / N	T / N
5. Benediktinci su pridonijeli duhovnomu i kulturnomu životu Europe.	T / N	T / N
6. Ćiril i Metod naviještali su među slavenskim narodima.	T / N	T / N

Ili:

Učenici će pročitati tekst „Slobodni za naviještanje Evanđelja“, udžbenik, str. 34–35, uz vođena pitanja i zatim dovršiti kratku vremensku crtu.

Razgovor:

- Kada su kršćani u Rimskom Carstvu dobili slobodu? (313. godine.)
- Kada se Rimsko Carstvo podijelilo? (395. godine.)
- Koji događaj obilježava 476. godina? (Propast Zapadnoga Rimskog Carstva.)
- Kako tekst određuje srednji vijek? (Od 476. do 1492. godine.)
- Što je evangelizacija? (Naviještanje Evanđelja onima koji za njega još nisu čuli.)
- U kojem se razdoblju odvijala evangelizacija Europe? (Od 5. do 10. stoljeća.)
- Tko je među važnim navjestiteljima spomenut u tekstu? (Benediktinci te Ćiril i Metod sa svojim učenicima.)

Shematski prikaz i ključni naglasci:

313. – KRŠĆANI DOBIVAJU SLOBODU

476. – PROPAST ZAPADNOGA RIMSKOG CARSTVA POČETAK SREDNJEGA VIJEKA

**5.–10. st. – EVANGELIZACIJA EUROPE
= NAVIJEŠTANJE EVANĐELJA NOVIM NARODIMA**

**SV. BENEDIKT I BENEDIKTINCI
MOLITVA • RAD • KULTURA**

**ĆIRIL I METOD
EVANĐELJE MEĐU SLAVENIMA**

EVANĐELJE SE ŠIRI EUROPOM

Kršćanski naglasak: Crkveno poslanje ne zaustavlja se kada se povijesne okolnosti promijene. Isusov poziv „učinite mojim učenicima sve narode“ potiče kršćane da Evanđelje prenose razumljivo, strpljivo i služenjem.

Aktivnost 2: Vremenski kompas (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će događajima pridružiti točne godine ili razdoblja, a zatim ih numerirati od najstarijega prema najnovijemu.

Rješenje: 313. – sloboda kršćana; 395. – podjela Rimskoga Carstva; 476. – propast Zapadnoga Rimskog Carstva i početak srednjega vijeka; 5.–10. st. – evangelizacija Europe; 1492. – otkriće Amerike i završetak srednjega vijeka.

Radni predložak:

DOGAĐAJ	GODINA / RAZDOBLJE
Kršćani dobivaju slobodu	_____
Rimsko Carstvo dijeli se na Istočno i Zapadno	_____
Propada Zapadno Rimsko Carstvo	_____
Evangelizacija Europe	_____
Otkriće Amerike – završetak srednjega vijeka	_____

Aktivnost 3: Uzrok – promjena – odgovor Crkve (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će povezati tri koraka: što se u Europi mijenja, koji izazov nastaje i kako Crkva odgovara. Nakon provjere svaki par jednom rečenicom objašnjava cijeli niz.

Rješenje: Seobe naroda i promjene nakon propasti Zapadnoga Rimskog Carstva → Crkva susreće nove narode i jezike → razvija evangelizaciju preko misionara, redovnika i prilagodbe jeziku naroda.

Radni predložak:

ŠTO SE MIJENJA?	KOJI JE IZAZOV?	ODGOVOR CRKVE
Seobe naroda i novi poredak		

Aktivnost 4: Misionarski kovčeg (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Svaka skupina dobiva osam pojmova. Odabire četiri koja su najvažnija za misionarsko poslanje u novom narodu i za svaki napiše kratko obrazloženje. Uloge: čitač, zapisničar, čuvar vremena i izvjestitelj.

Pojmovi: EVANĐELJE – JEZIK NARODA – STRPLJENJE – SLUŽENJE – BOGATSTVO – SILA – POZNAVANJE LJUDI – MOLITVA.

Rješenje: Mogući izbor: Evanđelje, jezik naroda, poznavanje ljudi i molitva / služenje. Ključno je da naviještanje bude razumljivo i usmjereno na ljude, a ne na silu.

Aktivnost 5: Tko je tko? (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će povezati pet pojmova s objašnjenjima. Nakon provjere uz jedan pojam dodaju vlastitu rečenicu.

Rješenje: 1–D; 2–A; 3–E; 4–B; 5–C.

Radni predložak:

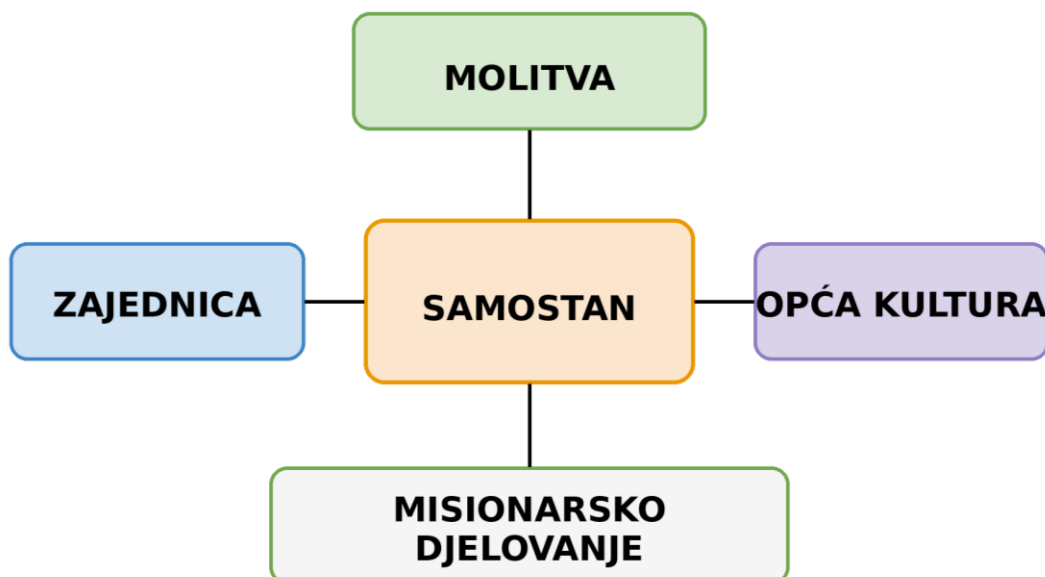
POJAM	SLOVO	OBJAŠNJENJA
1. EVANGELIZACIJA	_____	A – osoba koja naviješta kršćansku vjeru nekršćanskim narodima
2. MISIONAR	_____	B – braća koja su širila kršćanstvo među Slavenima
3. SV. BENEDIKT	_____	C – razdoblje od 476. do 1492. godine
4. ĆIRIL I METOD	_____	D – naviještanje Evanđelja onima koji za njega još nisu čuli
5. SREDNJI VIJEK	_____	E – osnivač benediktinskoga reda

Aktivnost 6: Samostan kao svjetionik (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će oko riječi SAMOSTAN rasporediti četiri kratka doprinosa benediktinaca: MOLITVA – ZAJEDNICA – OPĆA KULTURA – MISIONARSKO DJELOVANJE. Skupina bira jedan doprinos i objašnjava zašto je važan za Europu toga vremena.

Rješenje: Samostani su postali žarišta duhovnoga i kulturnoga života, a benediktinci su bili misionari i promicali opću kulturu.

DOPRINOSI BENEDIKTINACA

Aktivnost 7: Dvije rečenice – dva dokaza (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će dovršiti tvrdnju: „Crkva se u novim okolnostima nije prestala širiti, nego je...“ Zatim iz teksta navode dva dokaza koji podupiru njihovu rečenicu.

Rješenje: Mogući odgovor: ...tražila načine kako Radosnu vijest prenijeti novopridošlim narodima. Dokazi: evangelizacija Europe od 5. do 10. st.; djelovanje benediktinaca i slavenskih misionara Ćirila i Metoda.

Crkva se u novim okolnostima nije prestala širiti, nego je...

Aktivnost 8: Evangelizacija ili nije? (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će uz svaki primjer napisati E ako pokazuje evangelizaciju ili N ako ne pokazuje naviještanje Evanđelja.

Rješenje: 1. E; 2. E; 3. N; 4. E; 5. N.

Radni predložak:

PRIMJER	E / N
1. Misionar uči jezik naroda kojemu govori o Kristu.	_____
2. Redovnici poučavaju i služe ljudima.	_____
3. Netko skriva kršćansku poruku da je nitko ne čuje.	_____
4. Biblijski i liturgijski tekstovi prevode se na jezik koji narod razumije.	_____
5. Netko želi biti najvažniji, ali ne služi drugima.	_____

Aktivnost 9: Povijesni reporter (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Svaka skupina dobiva jedan događaj: 313., 395., 476., evangelizacija 5.–10. st. ili djelovanje benediktinaca. Priprema izvještaj od najviše 30 sekundi koji mora sadržavati: kada, što se dogodilo i zašto je važno za Crkvu.

Rješenje: Mogući elementi: 313. sloboda kršćana; 395. podjela Carstva; 476. propast Zapadnoga Carstva i početak srednjega vijeka; 5.–10. st. evangelizacija Europe; benediktinci – misionari i promicatelji duhovne i kulturne baštine.

Radni predložak:

DOGAĐAJ	KADA - ŠTO SE DOGODILO - ZAŠTO JE VAŽNO ZA CRKVV
313.	_____
395.	_____
476.	_____
evangelizacija 5.–10. st.	_____

Aktivnost 10: Benedikt – Ćiril i Metod (rad u paru, 7 minuta)

Rad u paru. Učenici će usporediti što je zajedničko djelovanju sv. Benedikta / benediktinaca i djelovanju Ćirila i Metoda te po čemu se razlikuju.

Rješenje: Zajedničko: širenje kršćanstva i služenje novim narodima. Benediktinci: samostani, duhovni i kulturni život, misionarsko djelovanje. Ćiril i Metod: slavenski narodi, prijevod na slavenski jezik i glagoljica.

Radni predložak:

BENEDIKTINCI	ZAJEDNIČKO	ĆIRIL I METOD
_____	_____	_____
_____	_____	_____

Aktivnost 11: Isusova zapovijed i europski put (individualni rad, 6 minuta)

Učenici će pročitati redak Mt 28,19–20 iz udžbenika i dovršiti dvije rečenice: „Isus šalje učenike...” i „U srednjem vijeku taj se poziv vidi u...”. Zatim nekoliko učenika čita svoje odgovore.

Rješenje: Isus šalje učenike svim narodima. U srednjem vijeku taj se poziv vidi u evangelizaciji Europe, misionarskom djelovanju i prevođenju kršćanskih tekstova na jezike koje ljudi razumiju.

Isus šalje učenike...

U srednjem vijeku taj se poziv vidi u...

Aktivnost 12: Učimo iz umjetnosti (rad u skupinama, 8 minuta)

Rad u skupinama. Učenici će promotriti reprodukciju Otona Ivekovića *Dolazak Hrvata na Jadran*. Najprije opisuju prvi dojam, a zatim prema pitanjima povezuju sliku s povijesnim promjenama i Isusovim pozivom na naviještanje svim narodima.

Informativno o umjetniku:

Oton Iveković (1869. – 1939.) bio je hrvatski slikar poznat po prizorima iz hrvatske povijesti. Njegovo djelo Dolazak Hrvata prikazuje zamišljeni dolazak Hrvata u novu domovinu.

Razgovor:

- Kakav prvi dojam ostavlja slika? (Kretanje, napor, putovanje i dolazak na novi prostor.)
- Koje boje i dijelovi slike najviše privlače pogled? (Likovi u prednjem planu i svjetliji krajolik u pozadini.)
- Kako su raspoređeni likovi i što njihove geste ili položaji govore o kretanju? (Skupine su u pokretu; raspored naglašava putovanje i dolazak.)
- Kakvo raspoloženje slika stvara? (Napeto, putničko, očekivanje novoga prostora.)
- Kako se prizor može povezati s velikim seobama i dolaskom novih naroda u Europu? (Pokazuje selidbu i promjenu prostora života.)
- Kako Isusov poziv svim narodima dobiva novo značenje u takvoj Europi? (Crkva treba naviještati Evanđelje i narodima koji dolaze u nove krajeve.)

Aktivnost 13: Vremenska crta u četiri kadra *(individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)*

Učenici će u četiri kadra bojicama prikazati: 313. – sloboda kršćana; 476. – propast Zapadnoga Rimskog Carstva; 5.–10. st. – evangelizacija Europe; 1492. – završetak srednjega vijeka. U svakom kadru moraju biti godina / razdoblje, jedan simbol i najviše četiri riječi.

Radni predložak:

313. – sloboda kršćana

Godina / razdoblje: _____

Najviše četiri riječi: _____

**476. – propast Zapadnoga
Rimskog Carstva**

Godina / razdoblje: _____

Najviše četiri riječi: _____

5.-10. st. – evangelizacija Europe

Godina / razdoblje: _____

Najviše četiri riječi: _____

1492. – završetak srednjega vijeka

Godina / razdoblje: _____

Najviše četiri riječi: _____

Mogući primjer rješenja:

313. – sloboda kršćana

sloboda za kršćane

**476. – propast Zapadnoga
Rimskog Carstva**

pad Zapadnog Carstva

5.-10. st. – evangelizacija Europe

širi se Evanđelje

1492. – završetak srednjega vijeka

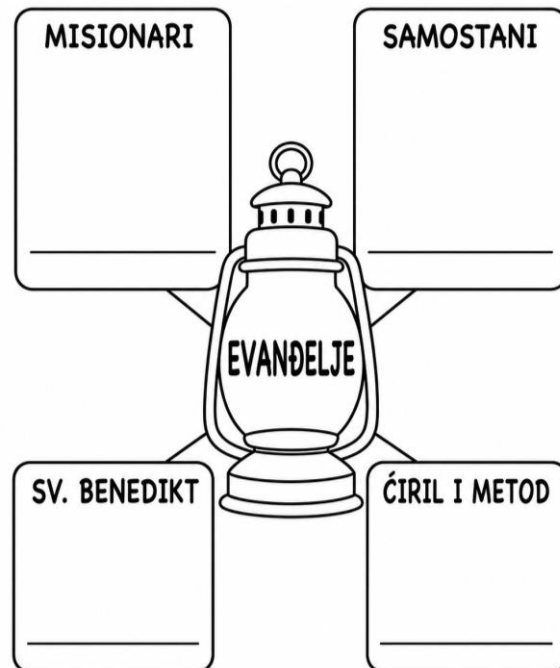

otkriće Amerike

Aktivnost 14: Svjetlo Evanđelja u Europi (individualni rad – crtanje bojicama, 8 minuta)

Učenici će u sredinu nacrtati svjetiljku ili baklju s riječju EVANĐELJE. Oko nje će nacrtati četiri polja: MISIONARI, SAMOSTANI, SV. BENEDIKT, ĆIRIL I METOD. U svakom polju crtaju jedan jednostavan simbol i dodaju najviše tri riječi koje objašnjavaju doprinos.

Radni predložak:

Mogući primjer rješenja:

Aktivnost 15: Poučna priča (individualni rad i razgovor, 7 minuta)

Vjeroučitelj će pročitati poučnu priču.

Most od riječi

Mladi redovnik Luka stigao je u mjesto u kojem ljudi nisu govorili njegovim jezikom. Prvoga dana pokušao je objasniti sve što je znao, ali nitko ga nije razumio. Pomislio je da njegovo putovanje nema smisla. Stariji redovnik tada mu je rekao: „Najprije nauči njihove riječi i upoznaj njihov život.“ Luka je sljedećih tjedana pomagao u polju, slušao ljude, učio njihove nazive za kruh, vodu, dom i prijateljstvo te zapisivao nove riječi. Tek tada je počeo govoriti o Kristu. Jedan je čovjek rekao: „Sada razumijem ne samo tvoje riječi nego i zašto si došao.“ Luka je shvatio da naviještanje nije samo govoriti. Potrebno je graditi most do čovjeka kojemu se govori.

Razgovor:

- Što je Luka morao promijeniti u svojem pristupu? (Najprije upoznati ljude i njihov jezik.)
- Zašto je služenje pomoglo njegovu naviještanju? (Ljudi su vidjeli njegovu blizinu i razumjeli njegovu namjeru.)

Pouka: Evanđelje se prenosi uvjerljivije kada riječi prate razumijevanje, poštovanje i služenje.

Aktivnost 16: Zapišimo! (individualni rad uz zajedničku provjeru, 7 minuta)

Učenici će u bilježnicu prepisati i dopuniti rečenice ponuđenim riječima. Svaka se riječ upotrebljava jednom.

Rješenje: 313.; 395.; 476.; 1492.; evangelizacija; 5. do 10.; sv. Benedikt; Ćiril i Metod.

SLOBODNI ZA NAVIJEŠTANJE EVANĐELJA

Ćiril i Metod • 476. • 5. do 10. • 1492. • sv. Benedikt
• 395. • evangelizacija • 313.

Kršćani su slobodu dobili _____ godine.

Rimsko Carstvo podijelilo se _____ godine.

Srednji vijek traje od _____ do _____ godine.

Naviještanje Evanđelja novim narodima zove se _____.

Evangelizacija Europe trajala je od _____ stoljeća.

Benediktinski red osnovao je _____.

Među Slavenima su djelovala braća _____.

Aktivnost 17: Radna bilježnica (individualni rad uz zajedničku provjeru, približno 10 minuta)

Učenici će uz pomoć vjeroučitelja rješavati RB, str. 50 (mogu biti i odabrani zadatci po želji).

Aktivnost 18: Formativna provjera (frontalni rad i individualni odgovor, 6 minuta)

Vjeroučitelj će čitati tvrdnje. Učenici pokazuju karticu A, B ili C, a nakon svake druge tvrdnje jedan učenik kratko obrazlaže odgovor.

- Kršćani su slobodu dobili: A) 313. B) 476. C) 1492. (Točno: A.)
- Zapadno Rimsko Carstvo propalo je: A) 395. B) 476. C) 529. (Točno: B.)
- Evangelizacija znači: A) naviještanje Evanđelja B) gradnju utvrda C) seobu naroda (Točno: A.)
- Benediktinski red osnovao je: A) sv. Ćiril B) sv. Benedikt C) sv. Metod (Točno: B.)

- Evangelizacija Europe prema udžbeniku traje: A) 1.–3. st. B) 5.–10. st. C) 12.–15. st. (Točno: B.)
- Ćiril i Metod posebno su djelovali među: A) Slavenima B) Egipćanima C) Rimljanima (Točno: A.)

Aktivnost 19: Digitalni zadatci *(individualni rad ili rad u paru, 8 minuta)*

Učenici će riješiti Wordwall kviz.

[klikni ovdje – poveznica](#)

Kod:

Predstavljanje rezultata.

Nedigitalna alternativa: Učenici u paru povezuju osam kartica u četiri para: datum / pojam i objašnjenje. Nakon slaganja parovi ih redaju kronološki.

Radni predložak:

KARTICA A	KARTICA B
313.	naviještanje Evanđelja novim narodima
476.	sloboda kršćana
EVANGELIZACIJA	osnivač benediktinskoga reda
SV. BENEDIKT	propast Zapadnoga Rimskog Carstva

Aktivnost 20: Mikropauza *(frontalni rad, 2 minute)*

Vjeroučitelj je koristi po želji u bilo kojem trenutku sata kada opadne koncentracija učenika. To može biti vic, zagonetka, pitalica, kratka šetnja po razredu, pokret ili druga pristojna aktivnost nevezana uz vjeronaučno gradivo.

Igra pamćenja: vjeroučitelj izgovori pet riječi – OLOVKA, JABUKA, SAT, KIŠOBRAN, AUTOBUS. Učenici ih pokušaju ponoviti obrnutim redoslijedom. U drugom krugu dodaje se riječ PROZOR. Aktivnost završava znakom „stop“ i povratkom na mjesto.

III. ZAVRŠNI DIO – IZRAZI *(približno 7–10 minuta)*

Aktualizacija:

Vjeroučitelj će odabrati dva ili tri pitanja.

Razgovor:

- Zašto naviještanje nije dovoljno samo ponoviti istim riječima svima? (Ljudi trebaju poruku razumjeti u svojem jeziku i okolnostima.)
- Koji se primjer iz današnjega života može usporediti s misionarskom potrebom da najprije razumije ljude kojima govori? (Primjerice prilagoditi objašnjenje mlađem učeniku ili strancu.)
- Kako kršćanin danas može „naviještati“ bez putovanja u daleku zemlju? (Dobrim primjerom, riječima, služenjem i odnosom prema drugima.)

Sinteza:

Učenici će napraviti postupak 3–2–1: navesti 3 važne godine / razdoblja, 2 osobe ili skupine koje su širile Evanđelje i 1 rečenicu koja odgovara na središnje pitanje.

Mogući odgovor: 3: 313., 476., 5.–10. st. (ili 395., 1492.); 2: benediktinci i Ćiril i Metod; 1: Crkva je u promijenjenoj Europi naviještala novim narodima preko misionara, samostana i jezika koji ljudi razumiju.

Zaključak vjeroučitelja: Nakon dobivene slobode Crkva se suočila s velikim promjenama u Europi. Evangelizacija nije bila jedan događaj, nego dug proces u kojem su važnu ulogu imali misionari, benediktinski samostani te Ćiril i Metod među slavenskim narodima.

Samovrednovanje:

Učenici će pogledati semafor razumijevanja i odabrati jednu razinu. Ne moraju javno pokazati izbor ako im je neugodno.

	ZELENO – mogu objasniti glavne datume i što znači evangelizacija.
	ŽUTO – razumijem većinu, ali još trebam ponoviti jedan datum ili osobu.
	CRVENO – trebam dodatno objašnjenje kako se događaji međusobno povezuju.

Domaća zadaća:

Učenici će riješiti, ili dovršiti rješavanje RB, str. 50.

Ili:

Učenici će u bilježnicu nacrtati kratku vremensku crtu s pet oznaka: 313. – 395. – 476. – 5.–10. st. – 1492. i uz svaku napisati najviše pet riječi.

Izborna domaća zadaća: Učenici će u svojoj okolini pronaći jedan trag kršćanske prošlosti – naziv ulice, crkvu, samostan ili spomenik – i zapisati samo njegov naziv i mjesto.

Završna molitva:

Isuse, hvala Ti što se Tvoja Radosna vijest prenosila kroz različita vremena, narode i jezike. Pomozi nam da i mi

znamo govoriti o dobru tako da nas drugi mogu razumjeti, a naše riječi neka prate poštovanje, pomoć i služenje. Amen.

Ili:
Anđele, čuvaru mili...

ili:

Učenici će poslušati pjesmu „Anđele, čuvaru mili...“; 3:36; Autor: Marinko Grubešić; Izvor: YouTube

PREPORUČENI ODABIR ZA 45 MINUTA

Dio sata / odabrana aktivnost	Vrijeme
Uvod, pregled domaće zadaće, motivacija i najava teme	7 minuta
Aktivnost 1: Obrada teksta / sadržaja	10 minuta
Aktivnost 3: Uzrok – promjena – odgovor Crkve	6 minuta
Aktivnost 11: Isusova zapovijed i europski put	5 minuta
Aktivnost 13: Vremenska crta u četiri kadra	6 minuta
Aktivnost 16: Zapišimo!	5 minuta
Aktualizacija, sinteza, domaća zadaća i završna molitva	6 minuta

Ukupno: 45 minuta. Mikropauza se koristi samo po potrebi; tada se skraćuje predstavljanje skupina ili završna rasprava.

PRILOZI ZA BRZU UPORABU

Prilog 1: Kratka kontrolna lista za vjeroučitelja

- ☐ Mogu li učenici povezati 313., 395., 476. i 1492. s odgovarajućim povijesnim događajima?
- ☐ Mogu li objasniti što je evangelizacija i kada se odvijala evangelizacija Europe?
- ☐ Mogu li navesti ulogu sv. Benedikta i benediktinaca u širenju kršćanstva i kulture?
- ☐ Mogu li objasniti zašto su Ćiril i Metod važni za slavenske narode?
- ☐ Mogu li povezati Isusov poziv svim narodima s misionarskim poslanjem Crkve?